

ДОСЛІДЖЕННЯ СКЛАДОВИХ СИСТЕМИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Марія Андрієнко, к.е.н., доцент, Юлія Шурдак

Національний авіаційний університет, Київ

Ключові слова: криза, управління, зобов'язання, фінансова стійкість.

У статті вивчаються складові системи антикризового управління підприємством, оскільки подолання кризового стану залежить від рівня фінансового стану підприємства, на який впливають зовнішнє та внутрішнє середовища.

Вступ. Реалізація ринкового механізму господарювання сучасних суб'єктів господарювання потребує досконалого дослідження різноманітних процесів, в тому числі конкурентоспроможності підприємства, яка є його основною складовою. Враховуючи сучасну систему господарювання, де невід'ємною складовою є зміна зовнішнього середовища, доцільним буде зупинитися на вивченні умов, при яких можливо керувати підприємством в умовах фінансово-економічної кризи.

Матеріали та методи. Об'єктом дослідження є система антикризового управління підприємством, оскільки її ефективності залежать ефективність роботи суб'єктів підприємницької діяльності.

Для наукового обґрунтування результатів досліджень складових системи антикризового управління підприємством використані методи спеціального економічного пізнання.

Результати. Фінансовий стан підприємства – називається така економічна категорія, що визначає стан капіталу на визначений момент у процесі кругообігу та показує можливість до самовдосконалення та саморозвитку.

Безперервний процес кругообігу капіталу здійснюється при виконанні операційної, інвестиційної і фінансової діяльності, у результаті чого відбувається зміна структури коштів і джерел їхнього формування, показує їх наявність і потребу у фінансових ресурсах, тому зовнішнім його проявом є платоспроможність підприємства.

Зовнішнім проявом фінансового стану підприємства є поточна платоспроможність, внутрішнім проявом фінансового стану є фінансова стійкість, функцією якої є забезпечення стабільної платоспроможності на тривалу перспективу. Основу платоспроможності підприємства протягом тривалої перспективи є збалансованість активів та пасивів, доходів та витрат, позитивних та негативних грошових потоків (рис. 1).

Фінансовою стійкістю суб'єкта господарювання називають здатність суб'єкта господарювання здійснювати всі види діяльності, розвиватися, зберігати баланс між активами та пасивами у постійно мінливому зовнішньому й внутрішньому середовищах, у результаті чого досягається платоспроможність та інвестиційну привабливість протягом довгострокового періоду, враховуючи допустимий рівень ризику.

Рис.1 Взаємозв'язок фінансової стійкості і платоспроможності підприємства

Методика визначення типу фінансової стійкості підприємства передбачає такі види фінансової стійкості: а) абсолютна фінансова стійкість – власні оборотні кошти повністю покривають запаси: ≥ 0 ; б) нормально стійкий фінансовий стан – запаси покриваються власними оборотними коштами та довгостроковими зобов'язаннями: ≥ 0 ; в) нестійкий фінансовий стан – запаси покриваються за рахунок власних оборотних коштів, довгострокових зобов'язань та короткострокових кредитів і позик, тобто за рахунок усіх джерел формування запасів: показник $9 \geq 0$; г) кризовий фінансовий стан – запаси не покриваються джерелами їх формування: < 0 .

Висновки. Таким чином, всі процеси антикризового управління пов'язані з проблемами та дійсними факторами кризових явищ.

При формуванні системи антикризового управління підприємством враховують функції, що є умовою для встановлення її складових компонентів, можливостей взаємодії між ними, визначенні сутнісного змісту процесів менеджменту та всіх управлінських рівнях, у результаті чого доцільним буде визначення заходів антикризової діяльності та оцінка їх ефективності.

Функції антикризового управління реалізуються шляхом застосування відповідних методів управління та форм реакції.

Список використаних джерел:

1. Андрієнко М.М. Абсолютна і відносна оцінка ризиків перевізної діяльності залізничного транспорту. *Економіка і управління: зб. наук. праць*. К.: ДЕГУТ, 2013. Вип. 21. С. 245-254.
2. Андрієнко М.М. Кількісне оцінювання ризиків основної діяльності сервісного центру «Ліски». *Проблеми підвищення ефективності інфраструктури: зб. наук. праць*. К.: НАУ, 2012. Вип. 35. С. 9-17. URL:<https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/9747/1/Andrien.pdf> (дата звернення 15.05.2022)